

## ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

**στην πρόταση νόμου «Υγιή Συνεργατικά Σχήματα και λοιπές διατάξεις» - Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4673 (Φ.Ε.Κ. Α' 52 / 11.3.2020), "Αγροτικοί Συνεταιρισμοί και άλλες διατάξεις"**

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

### **A. Επί της Αρχής**

Είχαμε επισημάνει κατά την ψήφιση του συνεταριστικού νόμου 4673/2020, τις αδυναμίες του όχι μόνο σε θέματα εφαρμοστικής δυσχέρειας των διατάξεών του, επειδή η μια διάταξη αναιρούσε την άλλη, αλλά κυρίως διότι ο νόμος έθιγε τον πυρήνα του θεσμού του συνεταρισμού, δημιουργώντας ένα ερμαφρόδιτο μόρφωμα, το οποίο δεν είναι ούτε συνεταρισμός, ούτε εταιρεία.

Η διαπίστωση αυτή δεν αποτελεί μια θεωρητική θέση. Αντίθετα, εξαιτίας των αδυναμιών αυτών του νόμου, οι συνεταριστές στην πράξη αντιμετωπίζουν πολλά προβλήματα σε βάρος της λειτουργίας των οργανώσεών τους.

Με το παρόν σχέδιο νόμου κατατίθενται προτάσεις για την επαναφορά και εκσυγχρονισμό, αλλά και την βελτίωση του θεσμικού συνεταριστικού πλαισίου με σκοπό την ορθή λειτουργία του, χωρίς να αλλοιώνεται ο κοινωνικός του χαρακτήρας.

### **B. Επί των Άρθρων**

#### **Άρθρο 1**

#### **Ορισμός - Σκοπός - Νομική Μορφή -**

#### **Τροποποίηση του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 1**

Ο ορισμός του Αγροτικού Συνεταιρισμού σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 4673/2020, είχε τροποποιηθεί συγκριτικά με τον αντίστοιχο ορισμό του προϊσχύοντος νομοθετικού πλαισίου του ν. 4384/2016. Ειδικότερα, επήλθε η απάλειψη του κοινωνικού χαρακτήρα του Αγροτικού Συνεταιρισμού, ο οποίος πρέπει να επανέλθει, καθώς η εξάλειψή του από τον ν. 4673/2020 και ο ορισμός που ισχύει, θεωρείται ότι αντιβαίνει στον διεθνή ορισμό του συνεταρισμού, που έχει υιοθετήσει και η χώρα μας (Σύσταση ΟΗΕ) και στον οποίο αναφέρεται ρητά ο κοινωνικός χαρακτήρας του. Οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, εξαιτίας της εξάλειψης του όρου αυτού, έχουν εξαιρεθεί από την υπαγωγή τους σε αναπτυξιακά προγράμματα, τα οποία έχουν χαρακτήρα κοινωνικό. Η έννοια του κοινωνικού χαρακτήρα του συνεταρισμού είναι ότι οι συνεταρισμοί μέσα στις κοινότητες που διαβιώνουν τα μέλη τους έχουν υποχρέωση να προβαίνουν σε έργα για την ανάπτυξη των κοινοτήτων τους, ώστε να εξυπηρετούνται τα μέλη τους. Ουδεμία, όμως, σχέση υπάρχει με τον κοινωφελή χαρακτήρα ορισμένων νομικών προσώπων.

Επίσης, η κατάργηση του κοινωνικού χαρακτήρα του, μπορεί να οδηγήσει στην κατάργηση των φορολογικών διευκολύνσεων υπέρ των συνεταρισμών και σε πιθανό φορολογικό έλεγχο, διότι έτσι θα τείνουν οι αγροτικοί συνεταρισμοί να εξομοιωθούν με τις εταιρείες του εμπορικού νόμου ή του Αστικού Κώδικα.

Τα ανωτέρω, έχουν υιοθετηθεί και από την νομολογία του Δικαστηρίου της Ένωσης.

## **Άρθρο 2**

### **Τροποποιείται η παρ. 5 του άρθρου 1**

Η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 5 του ν. 4673/2020, αντίκειται στις αρχές λειτουργίας των Αγροτικών Συνεταιρισμών. Σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη, σε περίπτωση υπάρξεως κενού στον συνεταιριστικό νόμο, συμπληρώνεται από τις διατάξεις του νόμου περί ανωνύμων εταιρειών. Πλην, όμως, μια ανώνυμη εταιρεία βρίσκεται στον αντίποδα του συνεταιρισμού, διότι η Α.Ε. συνιστά συγκέντρωση κεφαλαίων, ενώ ο αγροτικός συνεταιρισμός συνιστά ένωση προσώπων. Για τον λόγο αυτό η ορθή διατύπωση είναι η συμπληρωματική εφαρμογή να είναι ανάλογη προερχόμενη είτε από τον Αστικό κώδικα, είτε από το εμπορικό δίκαιο.

## **Άρθρο 3**

### **Τροποποιείται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 33 και η παρ. 5 του άρθρου 33**

Τροποποίησης χρήζει η διάταξη της παραγράφου 3 και 5 του άρθρου 33 του ν. 4673/2020, σύμφωνα με την οποία σε περίπτωση λύσης και εκκαθάρισης του συνεταιρισμού, η περιουσία, που απομένει διανέμεται στα τελευταία μέλη του Α.Σ..

Η διάταξη αυτή θεωρείται έχει προκαλέσει πλήθος αντιδράσεων, διότι οι αγροτικοί συνεταιρισμοί μέσω της δραστηριότητας τους δημιουργούν ενεργητικό σε κινητή και ακίνητη περιουσία, αποβλέποντας στην μεταβίβαση αυτής στις επόμενες γενεές συνεταιριστών, και όχι στη κάρπωση αυτής από τα τελευταία μέλη πριν την εκκαθάριση, πολλά εκ των οποίων ενδεχομένως δεν συνέβαλαν στην δημιουργία της.

Η ύπαρξη της διάταξης αυτής στον νόμο δημιουργεί πρόβλημα στο ζήτημα του αφορολόγητου στα αποθεματικά των συνεταιρισμών. Και τούτο διότι το κράτος που χορηγεί το αφορολόγητο σε βάρος των άλλων επιχειρηματικών ομάδων το χορηγεί με την αιτιολογία της μη διανομής της περιουσίας.

Επιπρόσθετα, η ισχύουσα διάταξη, καλλιεργεί στους συνεταιριστές μια νοοτροπία προσπόρισης κέρδους σε βάρος των συναδέλφων τους, που δημιούργησαν αυτές τις συνεταιριστικές περιουσίες, τις οποίες καρπούνται τα τελευταία μέλη.

## **Άρθρο 4**

### **Ενέργειες εκκαθαριστών -**

### **Προσθήκη στην παρ. 9 του άρθρου 33 του ν. 4673/2020**

Σημαντικά περιουσιακά στοιχεία των Συνεταιριστικών Οργανώσεων της χώρας βρίσκονται υπό τον διαχειριστικό έλεγχο εκκαθαριστών όπως ΡQH, INTRUM κ.α. εδώ και πολλά χρόνια, με αποτέλεσμα να είναι αδρανείς, να υπολειμθούν και να λεηλατούνται.

Δυστυχώς, το ισχύον σύστημα εκκαθάρισης αποδείχτηκε αναποτελεσματικό και καταστροφικό για τις εν λόγω συνεταιριστικές υποδομές, εμφανίζοντας βραδύτητα και έλλειψη ευελιξίας στην εκκαθαριστική διαδικασία, ενώ παρατηρείται και το ιδιαιτέρως αρνητικό φαινόμενο της πώλησης περιουσιακών στοιχείων σε επιχειρήσεις και επιχειρηματίες, οι οποίοι δεν έχουν καμία σχέση με την αγροτική παραγωγή.

Έτσι, υποδομές οι οποίες κατασκευάστηκαν και είναι απαραίτητες για να υποστηρίζουν τον πρωτογενή τομέα, αλλάζουν χρήση, με συνέπεια να πλήττεται το πρωτογενές παραγωγικό αγροτικό σύστημα. Είναι αναγκαία η θεσμική αλλαγή του τρόπου διαχείρισης των υπό εκκαθάριση Συνεταιριστικών υποδομών.

#### **Άρθρο 5**

##### **Διασφάλιση των συμφερόντων των εργαζομένων των Α.Σ. - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 33**

Προτείνεται η τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 33 και η επαναφορά της διατύπωσης του ν.2810/2000. Σε περίπτωση εκκαθάρισης Αγροτικών Συνεταιρισμών και συνεταιριστικών οργανώσεων θα πρέπει να δίνεται προτεραιότητα και χωρίς προϋποθέσεις στην εξόφληση οφειλών (δεδουλευμένων και απόλυσης) προς τους εργαζόμενους, όπως έγινε παλαιότερα με την ΚΥΔΕΠ (ν. 3147/2003, άρθρο 27), την Ομοσπονδία Θεσσαλονίκης (ΦΕΚ 122/21-7-2009) και άλλες οργανώσεις. Ο νόμος θα πρέπει να εφαρμοσθεί σε όλες τις υπό εκκαθάριση οργανώσεις και Αγροτικούς Συνεταιρισμούς, εφόσον δεν έχει ολοκληρωθεί η εκποίηση της ακίνητης περιουσίας τους.

#### **Άρθρο 6**

##### **Τροποποίηση του άρθρου 26 παρ. 10 του ν. 4673/2020**

Επιβάλλεται, για τους ίδιους λόγους, η κατάργηση της διάταξης περί διανομής κερδών στα μέλη των συνεταιρισμών (άρθρο 26 παρ.10 περ. β').

Στους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς γίνεται διανομή συνεταιριστικού πλεονάσματος που δημιουργείται από την συναλλαγή, που έχει ο συνεταιρισμός με τα μέλη του και όχι διανομή κέρδους, το οποίο προέρχεται από την συναλλαγή του συνεταιρισμού με τρίτους μη μέλη του. Σκοπός της διανομής του συνεταιριστικού πλεονάσματος είναι η απόδοση αυτού για την ανάπτυξη του Α.Σ., για την υποστήριξη δραστηριοτήτων κοινωνικού σκοπού, για την εκπαίδευση και την επιμόρφωση των μελών του.

#### **Άρθρο 7**

##### **Τροποποίηση του άρθρου 41**

Η διάταξη του άρθρου 41 του ν. 4673/2020 καταλαμβάνει τα φυσικά πρόσωπα, μεταξύ των οποίων και Πρόεδρο Α.Σ., που στο παρελθόν άσκησε διοίκηση με την ιδιότητα αυτή και είχε εις ολόκληρον ευθύνη με το νομικό πρόσωπο του συνεταιρισμού, για οφειλές προς το Δημόσιο και αφορά σε οφειλές που είχαν δημιουργηθεί σε παρελθόντα χρόνο. Για τα ανωτέρω πρόσωπα και για τις παρελθούσες οφειλές, σύμφωνα με την ως άνω διάταξη, ορίζεται ότι από την έναρξη εφαρμογής του νόμου, δηλαδή από 11-03-2020 και για διάστημα πέντε έτη από την έναρξη ισχύος του, ήτοι έως τις 11-03-2025 ΑΝΑΣΤΕΛΛΟΝΤΑΙ τα πάσης φύσεως μέτρα εκτέλεσης, αστικής, ποινικής και διοικητικής φύσεως, που είχαν ήδη επιβληθεί.

Η ως άνω διάταξη για την αναστολή της ατομικής και αλληλέγγυας ευθύνης φυσικών προσώπων - μελών των διοικήσεων των νομικών προσώπων ως προς τις οφειλές του τελευταίου, συνιστά επί της ουσίας καθολική ασυλία τόσο για τα μέλη των διοικήσεων κατά

την διάρκεια των οποίων δημιουργήθηκαν οι οφειλές, όσο και για αυτά που ανέλαβαν την άσκηση της διοίκησης μετά την γέννηση - βεβαίωση των οφειλών, γεγονός που συνιστά διακριτή μεταχείριση εις βάρος της δεύτερης κατηγορίας προσώπων.

Σύμφωνα με την αρχή της ίσης μεταχείρισης χρήζει τροποποίησης η διάταξη, κατά τρόπο ώστε η πενταετής αναστολή της ατομικής και αλληλέγγυας ευθύνης να παρέχεται στα μέλη των διοικήσεων, που αποδεδειγμένα οι οφειλές του νομικού προσώπου, είχαν ήδη καταστεί ληξιπρόθεσμες πριν την έναρξη της θητείας αυτών, άρα δεν είχαν ατομική ευθύνη για αυτές.

Στην παρ. 1 του άρθρου 41 του ν. 4673/2020, προστίθεται η προϋπόθεση «εφόσον αποδεδειγμένα τα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, είχαν ήδη καταστεί ληξιπρόθεσμα και είχαν βεβαιωθεί πριν την έναρξη της θητείας των ως άνω προσώπων».

## **Άρθρο 8**

### **Κίνητρα ανάπτυξης επιχειρήσεων, μέσω συνεργασιών και εταιρικών μετασχηματισμών/ΕΝΦΙΑ/συνταξιοδοτικά - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 4935/2022**

Με το άρθρο 15 του ν. 4935/2022 καθορίζονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για την παροχή στις επιχειρήσεις του κινήτρου της απαλλαγής από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, στην περίπτωση συνεργασίας προσώπων που ασκούν ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα.

Η ευεργετική αυτή διάταξη αφορά σε δύο κατηγορίες φορολογουμένων που ασκούν αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα. Αφενός όσους αγρότες είναι μέλη αγροτικών συνεταιρισμών και εμπορεύονται την παραγωγή τους κατά ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) μέσω του συνεταιρισμού του οποίου τυγχάνουν μέλη, αφετέρου όσους αγρότες έχουν συνάψει σύμβαση με συγκεκριμένη επιχείρηση - αγοραστή, με αντικείμενο τη συμβολαιακή γεωργία.

Κατά την εφαρμογή της εν λόγω διάταξης, προέκυψαν προβληματισμοί αναφορικά με την ίση και όμοια μεταχείριση του νόμου σε δύο διαφορετικές κατηγορίες αγροτών, καθώς ο νόμος χορηγεί το ίδιο ευεργέτημα της μείωσης του φόρου κατά ίδιο ποσοστό, πενήντα τοις εκατό (50%), σε δύο κατηγορίες αγροτών που διαφέρουν ουσιαστικά μεταξύ τους και γεννήθηκαν προβληματισμοί, εάν η ίδια αντιμετώπιση μεταξύ διαφορετικών κατηγοριών, εξασφαλίζει την ισότητα και εάν σε κάθε περίπτωση, η παροχή του ίδιου ευεργετήματος σε δύο κατηγορίες αγροτών, λειτουργεί ως παράγοντας επιλογής της μίας κατηγορίας και παράγοντας ανασταλτικός ως προς την επιλογή της έτερης.

Για τον λόγο αυτό, και δεδομένου ότι οι αγρότες - μέλη των Αγροτικών Συνεταιρισμών, εκφράζουν τον προβληματισμό τους, διότι, όπως διατείνονται, δεν χρειάζεται να γίνουν μέλη των συνεταιρισμών για να τύχουν της απαλλαγής του πενήντα τοις εκατό (50%), αλλά αρκεί και η σύναψη συμβολαίου με συγκεκριμένο έμπορο, γεγονός που κατατείνει στο ίδιο αποτέλεσμα, χωρίς να αναλαμβάνουν τις υποχρεώσεις των μελών ενός Αγροτικού Συνεταιρισμού.

Για τον λόγο αυτό και αποκλειστικά προκειμένου να μην λειτουργεί το εν λόγω ευεργέτημα ως αντικίνητρο για την ανάπτυξη των Αγροτικών Συνεταιρισμών, κρίνεται αναγκαία η τροποποίηση της διάταξης, με την αύξηση του ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) απαλλαγής από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου

κερδών, για τους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, που είναι μέλη νομικών προσώπων και ενώσεων προσώπων εγγεγραμμένων στο Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων. Σε κάθε περίπτωση, διατηρείται το ευεργέτημα του ποσοστού απαλλαγής φόρου για την κατηγορία των αγροτών που σύμφωνα με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου συνάπτουν συμβάσεις συμβολαιακής γεωργίας.

## **Άρθρο 9**

### **Ρύθμιση των οφειλών των Αγροτικών Συνεταιρισμών**

Το ακανθώδες ζήτημα των κόκκινων δανείων των αγροτικών συνεταιρισμών δημιουργεί δυσκαμψίες στην απρόσκοπτη παραγωγική δραστηριότητα του πρωτογενούς τομέα. Είναι γνωστό ότι οι αγρότες και οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί καλούνται να αποπληρώσουν δάνεια, τα οποία είναι δυσθεώρητα και δεν ανταποκρίνονται στη σημερινή οικονομική λειτουργία τους.

Οι εν λόγω συνεταιρισμοί βρίσκονται σε αδιέξοδο με τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια, που έχουν περιέλθει στην κατοχή Αγοραστών Πιστώσεων (Funds) λόγω της αδυναμίας τόσο επικοινωνίας με εκπροσώπους για το ύψος των οφειλών, όσο και των τεράστιων καθυστερήσεων, που παρατηρούνται κατά τη διαδικασία διαπραγματεύσεων. Το θέμα αυτό δημιουργεί σωρεία προβλημάτων στη δραστηριότητα των υγιών και παραγωγικών συνεταιρισμών, σε μια στιγμή, μάλιστα, που η λειτουργία τους είναι κρίσιμη για τη βιωσιμότητα των ίδιων των αγροτών ενόψει της πίεσης που δέχονται από το αυξημένο κόστος των εισροών παραγωγής, καθώς και τις επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή. Μια από τις σημαντικότερες δυσκολίες είναι ότι μέρος της περιουσίας και των υποδομών τους που είναι δεσμευμένο, χρησιμοποιείται για να αντιστρατεύεται την προσπάθεια οργάνωσης και ανάπτυξης των Συνεταιρισμών.

Σημειωτέον δε, ότι για τα φυσικά πρόσωπα, αγρότες κατά κύριο επάγγελμα, είχε θεσπιστεί ευνοϊκή ρύθμιση το Φεβρουάριο του 2018, που περιελάμβανε για αγροτικά δάνεια διαγραφή τόκων, πλην, όμως, η διάρκεια ισχύος είχε οριστεί για ένα (1) έτος.

Αθήνα, 12 Φεβρουαρίου 2024

### Οι Προτείνοντες Βουλευτές

Σωκράτης Φάμελλος

Θεοδώρα Τζάκρη

Βασίλειος Κόκκαλης

Έλενα Ακρίτα

Ευάγγελος Αποστολάκης

Αλέξανδρος - Χρήστος Αυλωνίτης

Καλλιόπη Βέττα

Γιώργος Γαβρήλος

Όλγα Γεροβασίλη

Χρήστος Γιαννούλης

Ειρήνη Δούρου

Μιλτιάδης Ζαμπάρας

Όθων Ηλιόπουλος

Ουρανία (Ράνια) Θρασκιά

Διονύσιος - Χαράλαμπος Καλαματιανός

Γιώργος Καραμέρος

Ειρήνη (Νίνα) Κασιμάτη

Συμεών Κεδίκογλου

Μαρίνα Κοντότολη

Αθηνά Λινού

Κυριακή Μάλαμα

Χαράλαμπος (Χάρης) Μαμουλάκης

Αλέξανδρος Μεϊκόπουλος

Κωνσταντίνος Μπάρκας

Κατερίνα Νοτοπούλου

Θεόφιλος Ξανθόπουλος

Ανδρέας Παναγιωτόπουλος

Γιώργος Παπαηλιού

Νίκος Παππάς

Πέτρος Παππάς

Παύλος Πολάκης

Παναγιού (Γιώτα) Πούλου

Ιωάννης Σαρακιώτης

Αλέξης Τσίπρας

Ραλλία Χρηστίδου

Γεώργιος Ψυχογιός

## ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

**Υγιή Συνεργατικά Σχήματα και λοιπές διατάξεις -  
Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4673 (Φ.Ε.Κ. Α' 52 / 11.3.2020), «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί  
και άλλες διατάξεις»**

### Άρθρο 1

**Ορισμός - Σκοπός - Νομική  
μορφή Αγροτικών Συνεταιρισμών -  
Τροποποίηση του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 1**

Η παρ. 1 του άρθρου 1 τροποποιείται ως εξής:

«1. Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός, στο εξής Α.Σ., είναι αυτόνομη ένωση προσώπων, η οποία συγκροτείται εθελοντικά και επιδιώκει, με την αμοιβαία βοήθεια και την αλληλεγγύη των μελών της, τη συλλογική οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική ανάπτυξη και προαγωγή τους, μέσω μίας συνιδιόκτητης και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης.»

### Άρθρο 2

**Τροποποιείται η παρ. 5 του άρθρου 1**

Η παρ. 5 του άρθρου 1 τροποποιείται ως εξής:

«5. Για θέματα που δεν ρυθμίζονται από τον παρόντα νόμο, εφαρμόζονται συμπληρωματικά και αναλογικά οι διατάξεις του εμπορικού δικαίου και του Αστικού Κώδικα.»

### Άρθρο 3

**Τροποποιείται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 33 και η παρ. 5  
του άρθρου 33**

1. Από την παρ. 3 του άρθρου 33 του ν. 4673/2020 απαλείφεται η φράση «και να διανέμουν στα μέλη του, το τυχόν εναπομένον ενεργητικό» και τροποποιείται ως εξής:

«3. Οι εκκαθαριστές υποχρεούνται να περατώνουν χωρίς καθυστέρηση τις εκκρεμείς υποθέσεις του Α.Σ., να μετατρέπουν σε χρήμα τη συνεταιριστική περιουσία, να εισπράττουν τις απαιτήσεις του Α.Σ., να εξοφλούν τα χρέη του.»

2. Η παρ. 5 του άρθρου 33 τροποποιείται ως εξής:

«5. Το υπόλοιπο του ενεργητικού, που απομένει μετά την εξόφληση των υποχρεωτικών, πρόσθετων υποχρεωτικών και τυχόν προαιρετικών μερίδων στην ονομαστική τους αξία μεταβιβάζεται στον Οργανισμό Διαχείρισης Ακινήτων Γαιών και Εξοπλισμών (ΟΔΙΑΓΕ) για την υποστήριξη δραστηριοτήτων που συμβάλλουν στην ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας.»

### Άρθρο 4

**Ενέργειες εκκαθαριστών -  
Προσθήκη στην παρ. 9 του άρθρου 33 του ν. 4673/2020**

«Αγροτικός Συνεταιρισμός (Α.Σ.) ο οποίος τίθεται σε εκκαθάριση με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, καθώς και ΕΑΣ, ΚΕΣΕ, ΚΑΣΟ και ΣΕ, που βρίσκονται σε εκκαθάριση κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, μπορούν, με απόφαση του εκκαθαριστή, να μισθώσουν τις παραγωγικές τους εγκαταστάσεις, κινητές και ακίνητες, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι αποθηκευτικοί χώροι των προϊόντων τους και τις οποίες ο Α.Σ. χρησιμοποιεί για τις παραγωγικές ανάγκες του, κατά προτεραιότητα σε Α.Σ. που αποδεδειγμένα είναι βιώσιμοι και διαθέτουν τόσο την απαραίτητη παραγωγική δυναμικότητα όσο και την τεχνογνωσία για την αποτελεσματική λειτουργία των μονάδων. Η μίσθωση ισχύει όσο διαρκεί η εκκαθάριση. Οι εκκαθαριστές ανακοινώνουν την πρόθεση εκμίσθωσης της παρούσας παραγράφου, με σχετική πρόσκλησή τους που δημοσιεύεται.»

### **Άρθρο 5**

#### **Διασφάλιση των συμφερόντων των εργαζομένων των Α.Σ. - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 33**

Η παρ. 4 του άρθρου 33 τροποποιείται ως εξής:

«4. Από το προϊόν της εκκαθάρισης των Α.Σ. και των ΕΑΣ εξοφλούνται τα ληξιπρόθεσμα χρέη της εκκαθάρισης με την ακόλουθη σειρά: Προηγείται η εξόφληση των οφειλών προς εργαζόμενους, ακολουθεί η εξόφληση των οφειλών προς το Ελληνικό Δημόσιο και τα Ασφαλιστικά Ταμεία, έπειτα ακολουθεί η εξόφληση των Πιστωτικών Ιδρυμάτων και στη συνέχεια γίνεται η εξόφληση των λοιπών δανειστών. Η παρούσα ρύθμιση είναι ειδική και υπερισχύει κάθε αντίθετης διάταξης.

Οι εργαζόμενοι με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας στους Α.Σ. και στις ΕΑΣ που τίθενται υπό εκκαθάριση ή διαγράφονται από το μητρώο και παύουν να λειτουργούν, μπορούν να ενταχθούν στο προσωπικό άλλων ενεργών Α.Σ. κατά προτεραιότητα. ή να ενταχθούν σε προγράμματα ειδικής επιδότησης του ΟΑΕΔ. Στους πιο πάνω εργαζόμενους παρέχεται επίσης προσαυξημένη μοριοδότηση για την εμπειρία τους, λόγω παροχής εργασίας στις Α.Σ. και ΕΑΣ, κάθε φορά που γίνονται προσλήψεις προσωπικού στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή στους εποπτευόμενους φορείς του πιο πάνω Υπουργείου. Οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου ρυθμίζονται με κοινή υπουργική απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του εκάστοτε αρμόδιου Υπουργού.

Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και για τις εκκαθαρίσεις των Α.Σ. και ΕΑΣ που βρίσκονται σε εκκαθάριση κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.»

### **Άρθρο 6**

#### **Τροποποίηση του άρθρου 26 παρ. 10 του ν. 4673/2020**

Η παρ. 10 του άρθρου 26 τροποποιείται ως εξής:

«Το υπόλοιπο των πλεονασμάτων, που απομένει μετά τις κρατήσεις, διατίθεται για την:

- α) Απόδοση στα μέλη, ανάλογα με τις συναλλαγές τους με τον Α.Σ..
- β) Ανάπτυξη του Α.Σ..
- γ) Υποστήριξη δραστηριοτήτων κοινωνικού σκοπού και εφαρμογή δράσεων βιώσιμης ανάπτυξης της κοινότητας όπου δραστηριοποιείται ο Α.Σ., σε ποσοστό που καθορίζεται από το καταστατικό του Α.Σ.. Για τον σκοπό της περίπτωσης αυτής μπορεί να διατίθεται και μέρος των κερδών της παραγράφου 1 με απόφαση της γενικής συνέλευσης.

δ) Εκπαίδευση και επιμόρφωση των μελών του Α.Σ., σε ποσοστό τουλάχιστον δύο τοις εκατό (2%) των πλεονασμάτων.»

### **Άρθρο 7**

#### **Τροποποίηση του άρθρου 41**

Το άρθρο 41 τροποποιείται ως εξής:

«1. Από την καθ' οιονδήποτε τρόπο υπαγωγή των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων κάθε βαθμού, των Συνεταιριστικών Εταιρειών (ΣΕ) του ν. 2810/2000 και των ΑΣ και Αγροτικών Εταιρικών Συμπράξεων (ΑΕΣ) του ν. 4015/2011 και του ν. 4384/2016, σε καθεστώς εκκαθάρισης ή πτώχευσης ή από την υποβολή αίτησης εξυγίανσης κατ' άρθρα 99 επ. του Πτωχευτικού Κώδικα και μέχρι την ολοκλήρωση των ως άνω διαδικασιών εκκαθάρισης ή πτώχευσης ή την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξυγίανσης εφόσον η σχετική αίτηση γίνει δεκτή, σε κάθε δε περίπτωση όχι πέραν της πενταετίας από την έναρξη ισχύος του παρόντος, διατάξεις νόμων οι οποίες προβλέπουν ατομική και αλληλέγγυο ευθύνη φυσικών προσώπων με νομικό πρόσωπο ή διοικητικά μέτρα ή διοικητικές κυρώσεις ή ποινική ή αστική ευθύνη, για τη μη καταβολή φόρων, τελών, εισφορών, δασμών προς το Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ. συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών κύριας και επικουρικής ασφάλισης, αναστέλλονται για τα μέλη της διοίκησής τους, τα δε επιβληθέντα δυνάμει των διατάξεων αυτών μέτρα αναστέλλονται, εφόσον αποδεδειγμένα τα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, είχαν ήδη καταστεί ληξιπρόθεσμα και είχαν βεβαιωθεί πριν την έναρξη της θητείας των ως άνω προσώπων. Για όσο διαρκεί η παραπάνω αναστολή, συμπεριλαμβανομένης και της αναστολής είσπραξης κατά την έννοια του άρθρου 3 της απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε. ΠΟΑ. 1274/2013 (Β' 3398), μπορεί, κατόπιν αίτησης των ως άνω φυσικών προσώπων, να εκδοθεί φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα για κάθε νόμιμη χρήση, με εξαίρεση την εξ επαχθούς ή εκ χαρακτηριστικής αιτίας μεταβίβαση εμπράγματων δικαιωμάτων. Για το ίδιο χρονικό διάστημα αναστέλλονται η δυνατότητα υποβολής αίτησης για άσκηση ποινικής δίωξης για τα βεβαιωμένα στη φορολογική διοίκηση και στους ασφαλιστικούς οργανισμούς χρέη και η δυνατότητα άσκησης σχετικής ποινικής δίωξης, ενώ σε περίπτωση που έχει ήδη ασκηθεί, αναστέλλεται η πρόοδος της ποινικής διαδικασίας. Αναστέλλεται επίσης η εκδίκαση όλων των ποινικών υποθέσεων, που εκκρεμούν ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων κάθε βαθμού δικαιοδοσίας, για τα προαναφερόμενα πρόσωπα και για τις ίδιες αιτίες. Η εκτέλεση της ποινής που τυχόν επιβλήθηκε αναστέλλεται ή, εφόσον άρχισε η εκτέλεσή της, διακόπτεται.

Ομοίως αναστέλλονται η λήψη αναγκαστικών μέτρων, η έναρξη και η συνέχιση αναγκαστικής εκτέλεσης και η λήψη ασφαλιστικών μέτρων εις βάρος της προσωπικής περιουσίας των, κατά τις ισχύουσες διατάξεις, ατομικώς και εις ολόκληρον ευθυνομένων μαζί με τα ως άνω νομικά πρόσωπα, φυσικών προσώπων.»

### **Άρθρο 8**

#### **Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 4935/2022**

1. Η παρ. 2 του άρθρου 15 τροποποιείται ως εξής:

«1. Σε φυσικά πρόσωπα, κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, παρέχεται το κίνητρο της απαλλαγής από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου

κερδών, τα οποία προκύπτουν από την άσκηση ατομικής αγροτικής επιχειρηματικής δραστηριότητας, με βάση τη φορολογική νομοθεσία, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Είναι αγρότες μέλη νομικών προσώπων και ενώσεων προσώπων εγγεγραμμένων στο Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων του άρθρου 22 του ν. 4673/2020 (Α' 52) και προμηθεύουν το νομικό πρόσωπο ή τη νομική οντότητα με ποσότητες προϊόντων ίσες με το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) τουλάχιστον της συνολικής ποσότητας όμοιων ή παρεμφερών προϊόντων παραγωγής τους.

β) Είναι αγρότες που έχουν συνάψει σύμβαση με συγκεκριμένη επιχείρηση - αγοραστή, με αντικείμενο τη συμβολαιακή γεωργία, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 16, με την οποία δεσμεύονται για την εισφορά ποσοτήτων προϊόντων ίσων με εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) τουλάχιστον της συνολικής ποσότητας όμοιων ή παρεμφερών προϊόντων της παραγωγής τους.

Στα φυσικά πρόσωπα που πληρούν τις προϋποθέσεις της περ. α' η απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος ανέρχεται σε ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%).

Στα φυσικά πρόσωπα που πληρούν τις προϋποθέσεις της περ. β' η απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος ανέρχεται σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%).»

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται για κέρδη που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2024 και εφεξής.

## **Άρθρο 9**

### **Προσφυγή στη διαδικασία της εξυγίανσης των Αγροτικών Συνεταιρισμών**

Οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί δύνανται να υποβάλουν αίτηση εξυγίανσης του άρθρου 106α του Πτωχευτικού Κώδικα, το οποίο πρέπει να ανταποκρίνεται στον κοινωνικά διαχρονικό χαρακτήρα του συνεταιρισμού, να περιλαμβάνει τα ιδιαίτερα τοπικά χαρακτηριστικά, σχεδιασμό για τη βιώσιμη ανάπτυξη και προοπτική αυτού. Η ικανοποίηση των πιστωτών πρέπει να μην υπερβαίνει την αξία της περιουσίας του Αγροτικού Συνεταιρισμού.

Αθήνα, 12 Φεβρουαρίου 2024

### Οι Προτείνοντες Βουλευτές

Σωκράτης Φάμελλος

Θεοδώρα Τζάκρη

Βασίλειος Κόκκαλης

Έλενα Ακρίτα

Ευάγγελος Αποστολάκης

Αλέξανδρος - Χρήστος Αυλωνίτης

Καλλιόπη Βέττα

Γιώργος Γαβρήλος

Όλγα Γεροβασίλη

Χρήστος Γιαννούλης

Ειρήνη Δούρου

Μιλτιάδης Ζαμπάρας

Όθων Ηλιόπουλος

Ουρανία (Ράνια) Θρασκιά

Διονύσιος - Χαράλαμπος Καλαματιανός

Γιώργος Καραμέρος

Ειρήνη (Νίνα) Κασιμάτη

Συμεών Κεδίκογλου

Μαρίνα Κοντότολη

Αθηνά Λινού

Κυριακή Μάλαμα

Χαράλαμπος (Χάρης) Μαμουλάκης

Αλέξανδρος Μεϊκόπουλος

Κωνσταντίνος Μπάρκας

Κατερίνα Νοτοπούλου

Θεόφιλος Ξανθόπουλος

Ανδρέας Παναγιωτόπουλος

Γιώργος Παπαηλιού

Νίκος Παππάς

Πέτρος Παππάς

Παύλος Πολάκης

Παναγιού (Γιώτα) Πούλου

Ιωάννης Σαρακιώτης

Αλέξης Τσίπρας

Ραλλία Χρηστίδου

Γεώργιος Ψυχογιός